

ፍዳታ ቅርቅረ

Honungsguidens hämnd

- Zulu folktale
- Wiehan de Jager
- Daniel Berhane Habte
- tigrinska / svenska
- nivå 4

(utan bilder)

እዚ ዛንታ ናይ ንገደ፡ እታ ቅርቅረን፡ ጊንጊሊ ዝተብሃለ ስሱዕ መንእሰይን እዩ። ሓደ መዓልቲ ጊንጊሊ ክሃድን ወፊሩ ከሎ ናይ ንገደ ፋጻ ሰምዑ። ጊንጊሊ መዓር ተራእይዎ ኣፉ ማይ መልእ። ደው ኢሉ ተጠንቂቑ ኣዳሚጹ፡ ነታ ዑፍ ደልዩ ደልዩ ኣብቲ ኣብ ልዕሊኡ ዝነበረ ጨንፈር ናይ ገረብ ርኣዮ። “ጨኛ-ጨኛ-ጨኛ።” ኢሉ እናፋጸየት እታ ንእሽቶ ዑፍ ካብ ገረብ ናብ ገረብ ነፈረት። ጊንጊሊ ይስዕባ ከምዘሎ ንምርግጋጽ ነናታዕ ደው እናበለት፡ “ጨኛ-ጨኛ-ጨኛ።” ፋጸየት።

...

Det här är historien om Ngedede, honungsguiden, och en girig ung man som hette Gingile. En dag medan Gingile var ute och jagade hörde han Ngededes läte. Det började vattnas i Gingiles mun när han tänkte på honung. Han stannade och lyssnade noga och sökte tills han såg fågeln högt bland grenarna ovanför honom. "Schitik-schitik-schitik", kvittrade den lilla fågeln medan han flög till nästa träd och sedan nästa igen. "Schitik-schitik-schitik", ropade han, medan han stannade upp då och då, för att vara säker på att Gingile följde efter honom.

ድሕሪ ፍርቂ ሰዓት፡ ኣብ ሓንቲ ዓባይ ናይ በረኽ ፊኪ ገረብ በጽሑ። ንገደ ኣብ መንጎ'ቲ ጨናፍር ከምዝዓበደ ተሰራሰረት። ብድሕሪኡ ኣብ ሓንቲ ጨንፈር መሪጸ ደው ብምባል፡ “ኣብዚ እነሃለ! ንዓ ሕጂ! እንታይ እዩ ዘደንጉየካ ዘሎ?” ብዝመስል ኣቃውማ ርእሳ ናብ ጊንጊላ ኣቕንን ኣበለት። ጊንጊላ ኣብ ትሕቲ'ታ ገረብ ኮይኑ ዋላሓደ ንህቢ ክርእይ ኣይከኣለን፡ እንተኾነ ግና ንንገደ ኣመና።

...

Efter en halvtimme kom de fram till ett stort vilt fikonsträd. Ngedede hoppade exalterat runt bland grenarna. Han satte sig sedan på en gren och lade huvudet på sned som för att säga: "Här är det! Varför tar det så lång tid för dig att komma hit?" Gingile kunde inte se några bin under trädet men han litade på Ngedede.

ስለዚህ ጊንጊላ መህደራት ኩናቱ አብ ትሕቲ ገረብ አቆሚጡ፡ ገለ ዝነቐጸ ቀጠንቲ ጨናፍር ኣራርዩ ንእሽቶ ሓዊ ኣናኸሰ። እቲ ሓዊ ጽቡቕ ጌሩ ክነድድ ምስጀመሩ፡ ሓንቲ ድርቕቲ ነዋሕ በትሪ ኣብ ማእከሉ ገበረ። እዚ ዓይነት ዕንጨይቲ ክነድድ ከሎ ብዙሕ ትኪ ዝገብር ምዃኑ እዩ ዝፍለጥ። ነታ በትሪ በቲ ዝሓል ክፋለ በስናኑ ቀርቂሩ ናብታ ገረብ ክድይብ ጀመረ።

...

Så Gingile lade ner sitt jaktspjut under trädet, samlade ihop några torra kvistar och gjorde en liten brasa. När elden brann väl stack han en lång pinne i mitten av brasan. Den här typen av ved var speciellt känd för att skapa mycket rök medan den brann. Han började klättra samtidigt som han höll den kalla änden av pinnen mellan sina tänder.

ሽዑ ነቲ ዓው ዝበለ ድምጺ ዚዘታ ናይቶም ኣብ ስራሕ ዝተጸምዱ ኣናህብ ክሰምዖ ከኣለ። ኣብ ጉንዲ ናይታ ገረብ ኣብ ዝነበረ ጓንጓ ይኣትዉን ይወጹን ነበሩ - ንሱ ቆፎኦም እዩ። ጊንጊላ ኣብቲ ቆፎ ምስበጽሐ ነቲ ዝነድድ ዝነበረ ጫፍ ናይታ በትሪ ናብቲ ጓንጓ ኣእተዎ። እቶም ኣናህብ ብሕርቃንን ብነድርን እናበረሩ ወጹ። ትኪ ስለዘይፈትዉ ነፊሮም ሃደሙ - ቅድሚ ምህዳሞም ግና ንጊንጊላ ንኽስክስ ኣበልዎ!

...

Snart kunde han höra det högljudda surrandet av arbetande bin. De flög in och ut ur en hålighet i trädstammen. När Gingile kom fram till binas bo stack han in den rykande änden av pinnen i hålet. Bina kom snabbt flygande ut, arga och elaka. De flög iväg eftersom de inte gillar rök, men inte förrän de hade givit Gingile några smärtsamma stick!

እቶም ኣናህብ ምስወጹ፡ ጊንጊለ ኢዱ ናብቲ ሰፈሮም ሰደደ። ኣዘዩ ብርኩትን ስቡሕን፡ መዓር ዘንጠብጥብ ጽዑቕ ሰፈ-ንህቢ፡ ጳዕዳ ጎሳ መዓር ኣውጸኦ። ነቲ ሰፈ-ንህቢ ኣብታ ኣብ መንኲቡ ዝተሰኸማ ሳንጣ ተጠንቂቐኛ ኣእተዎ፡ ካብታ ገረብ ድማ ክወርድ ጀመረ።

...

När bina var borta tryckte Gingile in sina händer i boet. Han tog ut fulla nävar av tung honungskaka, som droppade av rik honung och som var full av feta, vita larver. Han lade ner honungskakan i sin säck som han bar över axeln och började att klättra ner för trädet.

ንገደ ኩሉ ጊንጊላ ዝገብዮ ዝነበረ ብሃረርታ ተኸታተለቶ። ሓደ ረጉድ ቀራስ ሰፊ-
ንህቢ ከም ናይ ምስጋና ህያብ ነታ ቅርቅረ ኢሉ ክገድፈላ ትጽቦ ነበረት። ንገደ ካብ
ጨንፈር ናብ ጨንፈር ፍር ፍር እናበለት፡ ናብ መሬት ገጸ ቀረበት። ኣብ መወዳእታ
ጊንጊላ ኣብ ታሕቲ ናይታ ገረብ በጽሖ። ንገደ ኣብ ጥቓ እቲ ወዲ ኣብ ሓደ ከውሒ
ዓሊባ ዓስባ ተጸበየት።

...

Ngede tittade på allt som Gingile gjorde. Han förväntade sig att Gingile skulle ge honom en stor bit med honungskaka som tack till honungsguiden. Ngede flög från gren till gren, närmare och närmare marken. Till slut kom Gingile ner på marken. Ngede satte sig på en sten nära pojken och väntade på sin belöning.

እንተኾነ ግና፡ ጊንጊላ ነቲ ሓዊ አጥፊኡ፡ ኩናቱ አልዒሉ፡ ነታ ዑፍ ሸለል ብምገል፡
ናብ ገዝኡ ክኸይድ ተበገሰ። ንገደ ብሕርቃን፡ “ዕውት! ዕውት!” ብምገል ጸውዓቶ።
ጊንጊላ ደው ኢሉ፡ ናብታ ንእሽቶ ዑፍ ቀው ኢሉ ብምጥማት ዓው ኢሉ ሰሓቐ።
“መዓር ደሊኺ ምሽ? ከምኡ ድዩ ዛግርከይ? ሃ! ግና ኣነ እኳ እየ እቲ ኩሉ ሰራሕ
ዝሰራሕክዎ፡ እቲ ኩሉ እውን ዝተነኸሰክዎ። ስለምንታይ እየ ነዚ ምቁር መዓር
ምሳኺ ዝተኻፈልክዎ?” ኢሉ ገዲፍዎ ከደ። ንገደ ተቈጥዐት! እዚ ኣይኩነን ኔሩ
ኢዳ! ግና ሕኒኣ ክትፈድይ እያ።

...

Men Gingile släckte elden och började gå hemåt samtidigt som han ignorerade fågeln. Ngedede ropade argt ut: "SEG-err! SEG-err!" Gingile stannade, stirrade på den lilla fågeln och började skratta högt. "Vill du kanske ha lite honung, min vän? Ha, men jag gjorde allt arbete och fick ta emot alla sticken. Varför skulle jag dela något av den här underbara honungen med dig?" Därefter gick han sin väg. Ngedede var rasande! Detta var inte rätt sätt att behandla honom på! Men han skulle nog få sin hämnd.

ሓደ መዓልቲ ድሕሪ ገለ ሳምንታት፡ ጊንጊላ እንደገና መዓር ከምዘሎ ዝሕብር ጸውዒት ናይ ንገደ ሰምዑ። ነቲ ምቁር መዓር ዘከሮ፡ ብህርፋን ድማ እንደገና ነታ ዑፍ ተኸተለ። ንጊንጊላ በቲ ጫፍ ናይቲ ጫካ ድሕሪ ምምራሕ፡ ንገደ ኣብ ሓንቲ ዓባይ ጨዓ ከተዕርፍ ደው በለት። “ኣሃ” ኢሉ ጊንጊላ ሓሰበ፡ “እቲ ቆይ ኣብዛ ገረብ ክህሉ ኣለዎ።” ብቕልጡፍ ቀሩብ ሓዊ ኣናኺሱ፡ ነታ እትተክኽ ጨንፈር ኣብ ኣፉ ቀርቂሩ ክድይብ ጀመረ። ንገደ ኮፍ ኢሉ ተኸታተለት።

...

En dag, flera veckor senare, hörde Gingile honungsropet från Ngedede igen. Han kom ihåg den utsökta honungen och började ivrigt följa efter fågeln igen. Efter att ha lett Gingile längs kanten av skogen stannade Ngedede för att vila i ett stort akacia-träd. Ah, tänkte Gingile. Bina måste vara i det här trädet. Han tände snabbt en eld och började klättra upp med en rykande pinne mellan tänderna. Ngedede satt och tittade.

ጊንጊሉ፡ ከምቲ ልሙድ ናይ ንህቢ ዚዘታ ብዘይምስምዑ እናተገረመ ደየበ።
“ምናልባት እቲ ቆይ ኣብ ውሽጢ’ዛ ገረብ ይህሉ ይኸውን።” ኢሉ ሓሰበ። ካብ
ጨንፈር ናብ ጨንፈር ደየበ። ግና ኣክንዲ’ቲ ቆይ ንህቢ፡ ገጽ ናይ ሓንቲ ነብሪ ረኣየ!
ብድፍረት ካብ ድቃሳ ስለዘበራበራ ነብሪ ኣዘያ ሓረቐት። ዓይና ኣጨምጭም ኣቢላ
ኣፋ ከፊታ እቶም ኣመና ዓበይትን ምሒር በላሕትን ኣስናና ኣርኣየቶ።

...

Gingile klättrade men undrade varför han inte hörde det sedvanliga surrandet. Kanske bina finns djupt inne i trädet, tänkte han för sig själv. Han drog sig upp till en annan gren. Men istället för ett bo med bin stirrade han rakt in i ögonen på en leopard! Leoparden blev mycket arg över att ha fått sin sömn avbruten på ett så oartigt sätt. Hennes ögon smalnade och hon öppnade sitt gap för att visa sina mycket stora och mycket skarpa tänder.

ነብሪ ብጽፍዒት ከየላደደቶ ከላ፡ ብቕልጡፍ ካብቲ ገረብ ወረደ። ክወርድ ክብል ሓንቲ ጨንፈር ሰሓተ፡ ናብ መሬት ዱብ ኢሉ ብምውዳቕ ዓንካር ዓንካሪቱ ተቈጽየ። ሰልፈፍ እናበለ ናይ ሓይለቦኡ ሃደመ። ጽቡቕ ዕድል ጌሩ፡ ነብሪ ተታኺሶ ስለዝነበረት ክትሕዞ ኣይተጓየየትን። ንገደ፡ እታ ቅርቅሪ ሕኒኣ ፈደየት። ጊንጊላ ድማ መምሃሪ ኮኖ።

...

Innan leoparden kunde svinga sina klor mot Gingile klättrade han snabbt ner från trädet. I brådskan missade han en gren, landade med ett stort brak på marken och stukade sin fot. Han haltade iväg så fort han kunde. Som tur var för honom var leoparden fortfarande för sömnig för att jaga honom. Honungsguiden hade fått sin hämnd. Och Gingile hade fått sig en läxa.

ስለዚህ ድማ ደቂ ጊንጊላ ናይ ንገደ ዛንታ ክሰምዑ ከለዉ ነታ ንእሽቶ ዑፍ ኣኽብሮት ኣለዎም። መዓር ኣብ ዝበርበሩሉ ግዜ እታ ዝዓበየት ሰፈ-ንህቢ ነታ ቅርቅረ ከምዝገደፉሉ ከረጋግጹ ኣለዎም!

...

Och på det sättet kom det sig att Gingiles barn känner stor respekt för den lilla fågeln Ngedede när de hör historien om honom. När de skördar honung lämnar de numera alltid den största kakan till honungsguiden!

Sagor för barn på svenska

berattelser.se

ፍዳታ ቅርቅረ

Honungsguidens hämnd

Skriven av: Zulu folktale

Illustrerad av: Wiehan de Jager

Översatt av: Daniel Berhane Habte (ti), Lena Normén-Younger (sv)

Denna saga kommer från African Storybook (africanstorybook.org) och vidarebefordras av Sagor för barn på svenska (<https://berattelser.se/>), som erbjuder sagor på många språk som talas i Sverige.

Detta verk är licensierat under en Creative Commons

[Erkännande 3.0 Internasjonal Lisens](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).